

NOVO
Stichting Nationaal Overleg
Valkerij Organisaties
Secretariaat
Kerkstraat 8, 5521 JL EERSEL
info@valkeniers.org

Eersel, 7 juni 2022

L.S.

Stichting Nationaal Overleg Valkerij Organisaties ('NOVO') is, op verzoek van de landelijke overheid, opgericht om de belangen van de drie Nederlandse valkerijverenigingen te vertegenwoordigen. Sinds de oprichting van het NOVO is vele jaren constructief met de landelijke overheid samengewerkt, voornamelijk met het ministerie van LNV maar ook met OCW.

De samenwerking met OCW kende haar hoogtepunt op 14 december 2021. Toen werd de Nederlandse nominatie voor de valkerij, na een langjarig proces, ingeschreven op de Unesco Internationale Representatieve Lijst van Immaterieel Erfgoed der Mensheid. Nederland heeft hiermee te kennen gegeven de valkerij toekomstbestendig te willen houden zodat dit erfgoed doorgegeven kan worden aan volgende generaties. In de bijlage treft u een brief aan van de IAF, The International Association for Falconry and Conservation of Birds of Prey, waarin in meer detail is aangegeven wat deze status met zich meebrengt.

Het voornemen van de minister van LNV om de jacht op konijn (landelijk) en op haas (drie provincies) voor ten minste één jaar te sluiten vormt een zeer serieuze bedreiging voor het voortbestaan van de valkerij in Nederland en staat daarmee haaks op het beleid en de visie van OCW.

De valkerij bestaat uit circa 200 houders van een valkeniersakte. Het aantal actieve valkeniers is echter kleiner. Het grootste deel van de Nederlandse actieve valkeniers jaagt met een havik. Een aanzienlijk kleiner deel jaagt met de slechtvalk en sommigen gebruiken ook de woestijnbuizerd voor schadebestrijding. Meer informatie over de Nederlandse valkerij treft u aan in de factsheet die bij deze brief is gevoegd en die in december werd opgesteld.

Het aantal bejaagbare soorten voor een valkenier is zeer beperkt, zowel wettelijk als feitelijk waarbij ook nog eens grote regionale verschillen bestaan. Anders dan een geweer kan je een vogel niet 'wegzetten'; die moet in het seizoen zoveel mogelijk gevlogen en in conditie gehouden worden en daar hoort regelmatig prooiaanbod bij. Het is vaak een uitdaging om aan deze voorwaarden te voldoen. Niet zelden is sprake van een wankel evenwicht en het laten vervallen van één of twee prooisoorten binnen iemands al beperkte mogelijkheden laat een dubbeltje op zijn kant makkelijk de verkeerde kant op rollen.

Met een slechtvalk jaag je "veer op veer"; ze slaan geen konijn of haas. Voor de valkeniers met een havik -en dat is dus de meerderheid- is dit anders. Voor hen zijn haas en konijn belangrijke prooi-soorten waarbij hazen alleen geslagen kunnen worden door vrouwelijke haviken. De meerderheid van de Nederlandse valkeniers jaagt op konijn en/of haas. Soms zijn zelfs geen alternatieven in het eigen jachtveld beschikbaar. Gezien het beperkte aantal valkeniers en het aantal mensen dat op deze specifieke wildsoorten jaagt zijn de totale aantallen geslagen hazen en konijnen, afgezet tegen de landelijke aantallen, te verwaarlozen. De invloed van de valkerij op de instandhouding van beide soorten prooidieren is daarmee verwaarloosbaar. Voor het voortbestaan van de valkerij zijn ze echter van levensbelang.

Valkeniers hebben aan de wieg gestaan van het kweken in gevangenschap van (ernstig bedreigde) roofvogelsoorten en de daaropvolgende "release" programma's. Zonder hun initiatief en inzet zou de kans dat de slechtvalk zou uitsterven (als gevolg van de DDT crisis) zeer veel groter geweest zijn. Inmiddels is weer sprake van een bloeiende populatie. De inspanningen van valkeniers als roofvogel- en habitat beschermers gaan tot op de dag van vandaag door en worden in brede kring zeer gewaardeerd, door Birdlife, IUCN en anderen. Ook op het gebied van revalidatie spelen valkeniers een cruciale rol. Zonder valkeniers zouden roofvogels die ondergebracht worden bij vogelasiels niet opnieuw in conditie gebracht en vrijgelaten kunnen worden.

Wij doen een dringende beroep op de minister om af te zien van het voorgenomen besluit. Dit op basis van de, al door andere stakeholders naar voren gebrachte, geconstateerde gebreken in de cijfers en uitgangspunten die als onderbouwing worden gebruikt.

Mocht de minister het voornemen echter willen omzetten in een definitief besluit dan verzoeken we dringend om:

- ✓ een uitzondering te maken voor de valkerij;
- ✓ daar waar ontheffingen (kunnen) worden verleend in het kader van schadebestrijding of populatiebeheer van konijn en haas, prioriteit te geven aan de inzet van het middel 'jachtvogel' boven inzet van het middel 'geweer' en
- ✓ in lijn met eerdere gesprekken, op basis van een landelijke regeling, meer prooi-soorten voor de valkerij aan te wijzen.

Los van de motivatie van OCW om de valkerij te erkennen als immaterieel cultureel erfgoed, en daarmee expliciet te maken dat valkerij voor Nederland behouden moet blijven, is valkerij ook om andere redenen de moeite van het behoud waard. Als ecologische vorm van jacht is het maatschappelijk breed gedragen. Daarnaast is sprake van natuurlijke selectie: niet de jager maar de vogel kiest, op basis van zijn eigen natuurlijke gedrag, voor het wel of niet slaan van een specifieke prooi.

NOVO
Stichting Nationaal Overleg
Valkerij Organisaties
Secretariaat
Kerkstraat 8, 5521 JL EERSEL
info@valkeniers.org

Tot slot, jacht en verjaging met gebruikmaking van een vogel maken schadebestrijding mogelijk op plaatsten waar niet met een geweer gejaagd mag of kan worden. Daarbij kan gedacht worden aan verjaging van vogels op vliegvelden in het kader van de verkeersveiligheid, verjaging van meeuwen op stortplaatsten en be-of verjaging op plaatsten waar vuurwapens niet zijn toegestaan (bijvoorbeeld fabrieksterreinen; locaties waar gewerkt wordt met gevaarlijke stoffen, begraafplaatsen of sportvelden.

Mocht de minister, ondanks de inhoudelijke bezwaren, het voornemen omzetten in een definitief besluit dan verzoeken wij de minister dringend - in het belang van het voortbestaan van de valkerij- een uitzondering te maken voor de valkerij dan wel alternatieve prooi-soorten aan te wijzen om het wegvallen van haas en konijn te compenseren.

Het spreekt voor zich dat wij graag bereid zijn tot een inhoudelijk gesprek.

Hoogachtend,

Nationaal Overleg Valkerij Organisaties
Philippe König, voorzitter

International Association for Falconry & Conservation of Birds of Prey

Rue de Flandre 31
Bruxelles 1000
Belgium
18.02.22

**Member of IUCN and
Accredited NGO to
UNESCO ICH**

H.E Majed Al Mansouri
President
United Arab Emirates

Gary Timbrell
Chief Executive Officer
Ireland

Omar Fouad Al Ahmed
SEO MENA Region

Dan Cecchini
Vice President
for North America
United States of America

Karim Rousselon
Vice President MENA
Morocco

Adrian Reuter
Vice President for Latin
America and the Caribbean
Mexico

Mark Upton
Vice President
Europe, Oceania and Africa
(South of Sahara)
United Kingdom

Otgonsaikhan Dorjsuren
Vice President
Asia
Mongolia

Dr. Andrea Villa
Joint Executive Secretary
Italy

Dr. Fabian Zancocchia
Joint Executive Secretary
Argentina

António Carapuço
Treasurer
Portugal

Dear Sir,

We are writing to you by indication of Stichting Nationaal Overleg Valkerij Organisaties (NOVO), the representative organization of falconers in the Netherlands and a member of the IAF, in relation to proposals to limit the possibility to hunt rabbit and hare in The Netherlands. Both species are of the utmost importance for the continued practice of falconry in the Netherlands.

The International Association of Falconry and Conservation of Birds of Prey (IAF) is the international NGO that represents the interests of falconers worldwide since 1968. We have 115 member organizations from 90 different nations. The IAF is a non-profit organization with permanent offices in Brussels and Abu Dhabi. We are members of the IUCN. We represent falconry in the main international conventions and conferences, such as the CBD, CMS, CITES and in the Bern Convention. We are also an advisory NGO to the Directorate of Intangible Cultural Heritage of UNESCO (registration number 90006), with obligations under the UNESCO Convention on Intangible Cultural Heritage to protect the element of falconry in their communities.

The Netherlands is a signatory to the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of 2003 and has included falconry both in its national list of items to be safeguarded and in the lists UNESCO international. For a cultural element to be accepted on international lists, it must be by consensus, all countries must agree. 180 states are signatories to the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, which means that 180 countries, out of a world total of 195, have accepted that falconry is a cultural activity worthy of being preserved for future generations.

Signatories to the 2003 Convention have obligations with respect to the elements they list, and the IAF requests that the Netherlands consider that it has a cultural obligation to look after the interests of falconers.

International Association for Falconry & Conservation of Birds of Prey

The signatory states to the convention have signed the convention to declare that they accept the following Ethical principles:

Ethical Principle 4: All interactions with communities, groups and, where appropriate, individuals...should be characterized by collaboration, dialogue, negotiation and transparent consultation, and must be subject to their free, prior, sustained and informed.

Ethical Principle 7: Communities, groups and individuals who create cultural heritage immaterial should benefit from the protection of moral and material interests resulting from said estate

Failure to consult communities that practice an element recognized on the UNESCO international list of the intangible cultural heritage of humanity, constitutes a serious breach of the norms of the convention, one of the most multinational in the World

Very recently, on 14 December 2021, Dutch falconry was, at the request of the Dutch government, inscribed on the UNESCO's Representative List of Intangible Cultural Heritage of Humanity. This inscription underlines the importance of the practice of falconry in the Netherlands and imposes an obligation on the falconry community to keep this practice alive.

We urge the Dutch government to avoid the introduction of new rules threatening the continued practicing of falconry in the Netherlands.

Yours faithfully,

Gary Timbrell, CEO, IAF

Mark Upton, Vice-president for Europe, IAF

FACTSHEET VALKERIJ IN NEDERLAND

Wat is valkerij

Het jagen met getrainde roofvogels in een voor hen geschikt terrein op voor hen natuurlijke prooien.

Wat is valkerij niet

- houden van allerhande roofvogel en uilen,
- demonstraties met al dan niet los vliegende vogels bij evenementen, kastelen, parken,
- bedrijfsuitjes, fotorapportages, aanvliegen trouwringen, etc.;

Belang

- Bescherming
Valkeniers zijn specialisten waar het roofvogels betreft. Zij hebben aan de wieg gestaan van de fok van roofvogels onder meer voor herintroductie van nage-noeg uitgestorven soorten. Dankzij valkeniers is de slechtvalk in Europa en Noord-Amerika niet uitgestorven en kunnen we in Nederland meer slechtvalken zien dan ooit te voren.
- Veiligheid
Valkeniers worden ingezet om de luchtvaart veiliger te maken, landbouwgebieden te beschermen tegen bovenmatige graaf- en vraatschade en de veiligheid op onder meer begraafplaatsen en vuilnisbelten.
- Levend houden van kennis, vaardigheden en jargon
Valkerij is niet alleen een jachtvorm maar ook een ambacht met een eigen taal, eigen attributen en kennis en vaardigheden.

200 aktehouder, 1 passie

Er zijn circa 200 houders van een valkeniersakte in Nederland. Deze zijn grotendeels georganiseerd in verenigingsverband. De passie van deze aktehouders is om samen met een roofvogel en eventueel met hond en/of fret een team te maken om succesvol de roofvogel te laten jagen en de vlucht van nabij kunnen aanschouwen. Het is de schoonheid van de vlucht en niet de omvang van het tableau dat telt. Om tot succes te komen is veel ervaring, inzicht en geduld noodzakelijk.

Meerjarige opleiding

Een valkenier is iemand die met goed gevolg het diploma jacht met een jachtvogel heeft afgelegd dat bestaat uit een theorie en een praktijkexamen. Aan het diploma

gaat een meerjarige opleiding vooraf waarbij zowel praktijk als theorie aan bod komen en plaats vindt onder begeleiding van gekwalificeerde mentoren.

3 Verenigingen, 1 gezicht naar overheid

Nederland kent drie valkeniersverenigingen, Nederlandse Valkeniersverbond "Adriaan Mollen" (1938) 105 leden, 60 aktehouders, Equipage Jacoba van Beieren (1987) 141 leden en 50 aktehouders en Orde der Nederlandse Valkeniers (2000) 51 leden, 38 aktehouders.

De drie verenigingen worden gezamenlijk richting de overheid (wet en regelgeving en opleiding) vertegenwoordigd door Nationaal Overlegorgaan Valkerij Nederland (NOVO).

1 Internationale organisatie, 90 landen

De Nederlandse valkerij was een van de medeoprichters van de IAF, de International Association for Falconry and Conservation of Birds of Prey. Hierbij zijn 110 organisaties uit 90 landen aangesloten.

3 jachtvogelsoorten

In Nederland mag gejaagd worden met de slechtvalk en met de havik. Daarnaast mag de woestijnbuizerd ingezet worden voor de bestrijding van schade of ter voorkoming daarvan.

2 jachtvormen

De valkerij wordt onderscheiden in de "hoge vlucht" en de "lage vlucht". Bij de hoge vlucht wordt gejaagd met een hoog in de lucht, boven de valkenier, aanwachende valk al dan niet in combinatie met een hond die het wild opspoort.

Bij de lage vlucht vertrekt de jachtvogel vanaf de handschoen van de valkenier om zo een eventuele prooi door middel van een snelle achtervolgingsvlucht te binden.

1.000 jaar+ in Nederland

Al ten tijde van Karel de Grote, die op het Valkhof in Nijmegen kwam en overleed in 814, werd de valkerij op het grondgebied van het huidige Nederland bedreven. Bij de beschrijving van de valkerij (zowel in Nederland als internationaal) komen twee plaatsten steeds terug: Het Loo en Valkenswaard. Aan Het Loo wordt dan gerefereerd vanwege de Royal Loo Hawking Club (1839-1855), een internationaal valkerijgezelschap onder voorzitterschap van Prins Alexander. Valkenswaard heeft internationaal een zeer belangrijke rol gespeeld. Valkenswaardse valkeniers werden in heel

Europa geroemd vanwege hun expertise en dienden aan vorstenhoven in een groot deel van Europa. Daarnaast werden op de uitgestrekte heidevelden slechtvalken op doortrek gevangen.

Een van de Valkenswaardse valkeniersgeslachten, de familie Mollen, is wereldwijd bekend, onder andere vanwege de door hen ontwikkelde "Mollenhuif", een specifiek model valkenkapje dat nu nog steeds gebruikt wordt.